

Waarde-vol beroepsonderwijs

Voorbij vernieuwen in de marge

Duurzaam, toekomstbestendig onderwijs faciliteert mensen om bij te dragen op een manier die er echt toe doet. Dat is waar waarde-vol beroepsonderwijs over gaat. Of je nu student of (onderwijs)professional bent: als je leert wat 'waarden' zijn, en hoe belangrijk die zijn in jouw leven, dan kun je ook leren oog te hebben voor de waarden en waarde van anderen.

Tekst **Douwe Dronkert**

In eerdere nummers van *Zorg & Zeggenschap* (voorjaar en herfst 2016) was al te lezen dat onderwijsvernieuwer Mieke Hollander haar krachten bundelt met LOC en anderen, om waarde-vol leren in de praktijk mogelijk te maken. Intussen is uit de samenwerking met LOC een visie 'Waarde-vol beroepsonderwijs' voortgekomen. Op basis van onderzoek naar de huidige stand van zaken in het onderwijs in ons land en daarbuiten. Een groeiende groep mensen uit allerlei gremia geeft aan dat het onderwijs écht anders moet. En kan. De uitgangspunten van deze visie zijn door verschillende onderwijsdeskundigen uitgewerkt in een heel nieuw onderwijsconcept. Op het moment van schrijven worden allerlei gesprekken gevoerd om dit ook daadwerkelijk in de praktijk te gaan brengen.

Waarde-vol leren

Om tot waarde-vol beroepsonderwijs te komen, is radicale vernieuwing nodig. Vernieuwingen vinden nu vaak vooral in de marge plaats. Studenten en professionals willen echter in de volle breedte waarde-vol leren. Maar de manier waarop het onderwijssysteem nu

is ingericht belemmert dat nog:

- Het curriculum wordt statisch voor langere termijn vastgesteld. Dat maakt inflexibel, docenten kunnen studenten niet daadwerkelijk faciliteren in eigen tempo te leren.
- Onderwijs wordt voor aparte niveaus ontwikkeld, wat verbreding, verdieping en soepele doorstroming belemmert. Net als mogelijkheden van student, docent en de resultaten van het onderwijs voor de samenleving.
- Beroepsonderwijs wordt nu niet écht in, dóór en mét de beroepspraktijk ontwikkeld. Waardoor die niet optimaal aansluit zowel op de behoeften van de student als op die van de samenleving. Innovatie en duurzaamheid blijven achter bij wat wenselijk is.

Radicale vernieuwing

Radicale vernieuwing van beroepsonderwijs vergt:

- De waarde(n) van alle betrokkenen als uitgangspunt nemen;
- En dus ook cliënten en naasten als spil in onderwijs;
- Curricula flexibel inrichten;

- Onderwijs voor en met de hele beroepskolom;
- Opleiden in, door en met de beroepspraktijk. En dus ook 'blended';
- Waar onderwijsregels belemmerend werken, ruimte om deze aan de kant te schuiven.

Zorg en welzijn

In het landelijke verbeterprogramma verpleeghuizen 'Waardigheid en trots' coördineert LOC de beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg (zie ook het katern in het hart van dit nummer). Vier verpleeghuizen organiseren zorg vanuit de relatie tussen dege-
ne die zorg nodig heeft, naasten en medewerkers én wat voor hen van waarde is. Zij kijken nu wat ze daarvoor nodig hebben. Enkele tientallen andere organisaties kijken mee en mogen overnemen wat werkt. In ieder geval is al duidelijk geworden dat het onderwijs nu niet aansluit bij wat er in de zorg écht nodig is. Dat is: kunnen aansluiten bij waarden van mensen en de zorg van daaruit organiseren: waarde-volle zorg. In de volle breedte waarde-vol opleiden versterkt de gewenste radicale vernieuwing.

Volgende stappen

Zelfreflectie, empathie, creativiteit en ondernemerschap zijn noodzakelijke kwaliteiten in de snel veranderende zorgpraktijk. Om duurzaam zorg en welzijn te kunnen faciliteren (waarbij de waarden van mensen die hulp krijgen en hun naasten centraal staan) wil het project voor waarde-vol beroepsonderwijs samenwerken met 'Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg':

- Met zorginstellingen waar radicaal vernieuwd wordt starten met radicale onderwijsvernieuwing op mbo- en hbo-niveau.
- Wetenschappelijk onderzoek: meting aan de start van het nieuwe onderwijs en na verloop van tijd het verschil meten in ervaring/kwaliteit op het niveau van student, cliënt en professionals in onderwijs, zorg en welzijn.
- Nieuwe inzichten en effecten van radicale vernieuwing van het beroepsonderwijs uitwisselen en verspreiden, via jaarcongressen en continue communicatie.

Zoals ook duidelijk uit de visie en het ontwikkelde

Om tot waarde-vol beroepsonderwijs te komen, is radicale vernieuwing nodig.

onderwijsconcept naar voren komt, beperken beide zich niet tot de verpleeghuiszorg, of een andere sector. Samenwerking met de radicale vernieuwingsbeweging is een heel logische praktische keus, om gewoon te beginnen. Zodra er weer nieuws te melden is, is dat te lezen via de LOC-media.

De visie 'Waarde-vol beroepsonderwijs' (2,5 A4) is te lezen via: www.tinyurl.com/kku9xtj In het document vind je ook allerlei links naar bronnen. Zowel leerlingen, docenten, bestuurders, als bijvoorbeeld onderwijsinspecteurs komen aan het woord.

De visie 'waarde-volle zorg' is te lezen via www.loc.nl/netwerken/publicaties-loc/publicaties/waarde-volle-zorg

Geïnteresseerd? Mieke Hollander is te bereiken via www.zorg4effect.com/contact

Het interview met Mieke dat eerder in Zorg & Zeggenschap verscheen is ook te beluisteren via het LOC-youtube kanaal: www.youtu.be/wduobRBoxww